

SNS forskningsprogram *Värdet av nya läkemedel*: projektbeskrivning

Syfte

Med detta forskningsprogram vill SNS belysa värdet av nya läkemedel ur ett långsiktigt samhällsperspektiv. Målet är att ta fram kunskapsunderlag och policyrekommendationer som kan vara till hjälp vid beslut som styr tillgången till nya läkemedel och hur de används.

Exempel på frågor som behandlas:

- Hur kan och bör värdet av ett läkemedel bedömas?
- Hur bidrar olika faktorer till att värdet varierar?
- Hur kan berörda aktörer på olika nivåer verka för en så optimal användning av nya läkemedel som möjligt?

Bakgrund

Det används mer, fler och dyrare läkemedel idag än tidigare. Rätt använda ger läkemedel bättre hälsa och bidrar till välfärden. Samtidigt är samhällets resurser begränsade och det är nödvändigt att prioritera – frågan är hur, av vem och på vilka grunder som dessa prioriteringar görs.

Läkemedelsrelaterade vinster och kostnader varierar över tid och samhällssektorer. Uppfattningen om ett läkemedels värde kan se mycket olika ut ur olika perspektiv. För att samhällets resurser ska utnyttjas på bästa sätt behövs ökad kunskap och samsyn.

Studier

Arbetet inleddes under våren 2011 med en förstudie. I förstudien gick tre ledande svenska hälsoekonomer igenom den internationella litteraturen på området och kartlade hur värdet av läkemedel kan studeras. Rapporten finns att ladda ner på SNS hemsida.

Forskningsprogrammet (efter förstudien) genomförs i tre faser:

Fas 1: Empiriska studier av utvalda terapiområden

- **Bröstcancer, kronisk myeloisk leukemi och diabetes.** Ansvariga forskare är Katarina Steen Carlsson, Ulf-G. Gerdtham och Ulf Persson, Institutet för hälso- och sjukvårdsekonomi, IHE.
- **Reumatoid artrit.** Ansvarig forskare är Martin Neovius, Karolinska Institutet.
- **Hjärt- och kärlsjukdom.** Ansvariga forskare är Morten Andersen och Helle Kieler, Karolinska Institutet.

Dessa rapporter presenteras i februari 2013.

Fas 2: Kompletterande empiriska och teoretiska studier som belyser olika aspekter med stor policyrelevans

- **Samband mellan nya läkemedel, livslängd och vårdkostnader i Sverige.** En empirisk studie föreligger. Den kompletteras med en uppföljande policyrapport. Författare: Frank Lichtenberg, Columbia University, och Billie Pettersson, SNS och MSD.
- **Regionala skillnader i användningen av nya läkemedel – kartläggning och analys.** Mats Brommels och Johan Hansson, Karolinska Institutet.
- **Värdering, beslut och implementering: introduktion av nya läkemedel med exempel från cancerbehandling.** Bengt Jönsson, Handelshögskolan i Stockholm, och Nils Wilking, Karolinska Institutet.
- **Nya läkemedel i tidig implementeringsfas: kan analyser av svenska registerdata bidra med ny kunskap om förekomst av och kostnader för läkemedelsrelaterad sjuklighet?** Hanna Gyllenstein, Nordic School of Public Health, NHV, och Katarina Steen Carlsson, IHE.

- **När är det rimligt att betala själv? Om samhällets respektive individens ansvar för att finansiera läkemedel och läkemedelsnära produkter.** Per Carlsson och Gustav Tinghög, Linköpings universitet.
- **Räkna med register och randomisera mera - ett smartare sätt att få kunskap i vården.** Joakim Ramsberg och Martin Neovius, Karolinska Institutet.

Dessa rapporter färdigställs under våren 2013.

Fas 3: Slutrapport med övergripande slutsatser och konkreta policyförslag.

Projektet kommer att avrapporteras hösten 2013 i en samlad slutrapport som presenteras vid en SNS-konferens.

Finansiering och referensgrupp

En referensgrupp följer arbetet och fungerar som bollplank till forskarna. Forskarna svarar självständigt för metod och slutsatser.

I referensgruppen ingår representanter för följande företag, myndigheter och organisationer: AbbVie, Apotekarsocieteten, Apoteket AB, Astra-Zeneca, Finansdepartementet, HealthCap, Janssen-Cilag AB, LIF – De forskande läkemedelsföretagen, Läkemedelsverket, Merck Sharp & Dohme, Näringsdepartementet, Pfizer, Sveriges Kommuner och Landsting, Stockholms läns landsting, Socialdepartementet, Socialstyrelsen, Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverket och VINNOVA. Ordförande är Michael Sohlman. Finansieringen sker genom bidrag från referensgruppen.

Läs mer om SNS forskning och referensgruppens roll på SNS hemsida: www.sns.se

Kontakt

Forskningsledare Göran Arvidsson: goran.arvidsson@sns.se

Feb 2013